

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

Časopis za verno katoliško ljudstvo,
zlasti za ude tretjega reda sv. Frančiška.

S privoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti
vrejuje in izdaja

P. Stanislav Škrabec,
mašnik reda manjših bratov sv. Frančiška.

Vsebina 1. zvezka.

Mejnarodni evharistični shod v Londonu	1
Tretjeredni nagovori. I.	4
Zv. Kristijana, devica 3. reda	8
Vaje duhovnega življenja. I. Pogl. O skromnem in spodobnem obnašanju	10
Duh tretjega reda sv. Frančiška. 1. O pomenu tretjega reda.	12
Blaženi Monald Koperski, reda manjših bratov	17
Sloboda	20
Ivanka Sinjska, daljmatinska tretjerednica. I. Spreobrnjenje.	24
Organizacija III. reda skupščine svetotrojiške v Slov. gor.	27
Papežev jubilej tretjeredne skupščine svetotrojiške	30
Priporočilo v molitev	30
Zahvala za vslišano molitev	31
Za kitajski misijon	31
Rimsko-frančiškanski koledar za leto 1909. Mesec januarij	32

V GORICI
Narodna Tiskarna
1909.

Izhaja v prostih obrokih. Stane cel tečaj (12 zvezkov): 1 K 50 h.
Naslov za naročila: „Cvetje“ frančiškanski samostan v Gorici.

Textuoi eulaliánei.

Orat. dom. — Salut, ang. — Symb. apost.

Patré nóijo, quo éna vi iei coeloi, sanctificáolue ie nómine tóje; adveníéonue ie régno tóje: fiéonue ie voluntáte tóje, sícu vi ie coelo e ni ie terra. Ié páné nóijé quotidiáné dáonua nioi hodií; e dímittéonua nioi iéi débitói nóijéi, sícu e nóoi dímitténoi a ioi débitórei nóijói. E né nói indúcéonua vi tentátióné, se liberáonua nói da ie malo. Améni.¹⁾

Avénua Maria, di grátia pléna, io Domino co taa! Benedicta ta vi mulierei, e benedicte ie fructuo di ie útero táje, Iésuo! Sancta Maria, mátre di Deo, óránua pro nóoi peccátórei, nunci e vi ie hóra di ie morte nóije. Améni.²⁾

Crédéno vi Deó, Patré omnipotentó, creatóre di coelo e terra. E vi Iésuo Christó, flió lójó únícó, ió Dominó nóijó, quo concipiéiole dé Spírituo Sancto, nascéiole xi Maria ia Virgine, patiéiane su io Pontio Piláto, crucifigéiole, moriéione e sepeliéiole, descendeíone a iói inferói, ié terimé dié resurgéione da mortuoi, ascendeíone á iéi coelói, sedéne á dextera di io Deo Patre omnipotento, unde veniéone júdicánu vivói e mortuói. Crédéno vi ió Spírituo Sanctó, ié Sancté Ecclésiá ié catholicé, ie commúnióne di ioi Sanctoi, ié remissióne di iei peccátói, ié resurrectióne di ie carne, ié víta aeterné. Améni.³⁾

Hebr. 1, 1—4.

Multifaria e multimodí ólimi Deo loquéento a ioi patrei vi ioi prophétai, novissimí iéi diéi hiéi loquéione vi filio, quó constituéione hérédé di úniversei, pe quio faciéione e iéi saeculói, quo, énto splendóre di ie glória e figúra di ie substantia lóje, e portánto iéi omniéi pe ie verbo di ie virtúte sóje purgátióné di iei peccátói faciéonto sídeíone á dextera di ie májestáte vi escelsei, tantú potiissio di ioi angeloí effecto, quantú differentissíe prae lóoi nóminé héréditáene.⁴⁾

¹⁾ Za „quo éna vi iei coeloi“ bi se smelo reči po gerškem tekstu: „io vi iei coeloi“. Besedo „coelo“ pišemo z o e, kaker je v cerkveni latinščini navadno, dasi bi bilo po etimologiji in stari pisavi prav: „caelo“: tako nam ostane razložek „coelo“: nebo, „caelo“: „dolblo“ ali „dolbilo“ (Hohlmeissel). — o v imperativih kaže nastop dejanja: aorist; po latinščini bi mogli reči: „sanctificáolue“ za „sanctificáolue“ itd. — „da ie malo“: „von dem Übel“; eylalija je določniša od gerščine in lat., kjer bi mogla biti dotična beseda tudi masc. in pomeniti osebo.

²⁾ Za lat. „ventris“ smo postavili „útero“ ko dostojniše in ker se dotična gerška beseda navadno tako prevaja tudi v vulgati.

³⁾ Namestu aoristov, ki smo jih postavili po gerškem tekstu, bi mogli stati po latinskem preprosti preteriti: „conciپیéile“ nam, „conciپیéiole“ itd. Namestu relat. stavka ima gerški tekst participije, le v malem katikizmu carigrajskih katoličanov smo našli, kaker smo preveli, relativni stavek, ki je primerniši današnjim jezikom.

⁴⁾ Za „sídeíone“ („je sel“ ali „sedel“), kar je po gerškem tekstu, bi moglo stati po latinskem „sedéne“ („sedí“); „héréditáene“ perf. logic.

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXVI. tečaj

V Gorici, 1909.

1. zvezek.

Mejnarodni evharistični shod v Londonu.

P. A. G.

Kaker smo povedali v 9. zvezku lanskega tečaja, se je obhajal v Londonu od 9. do 13. septembra l. 1. 19. mejnarodni evharistični shod. Da pomeni evharistija sveto Rešno Telo in evharistični shod ali kongres shod, ki se tiče sv. Rešnega Telesa, je bilo tudi tam povedano. Pa mariskedo bi morda rad vedel tudi, kje in kedaj so se začeli evharistični kongresi. Leta 1873 je bilo v Parelemonijalu (Paray-le-Monial) v kapeli znani iz življenja blažene Marjete Marije Alakok zbranih 200 francoskih državnih poslancev, ki so sebe in svojo deželo posvetili presvetemu Sercu Jezusovemu. To je spodbudilo neko pobožno francozinjo, da je pridobila svojega spovednika za misel okrajnih shodov k časti presvetega Rešnega Telesa. Njen spovednik je to misel spravil mej ljudi in kmalu so se začeli okrajni evharistični shodi po raznih delih Francoskega. Zasluga pobožnega monsinjora De Segürja in kardinala nadškofa mehlinskega Dešanza (Dechamps) je, da je sv. oče Leon XIII. dovolil taka okrajna

zborovanja razširiti v mejnarodne kongrese. Pervi je bil maseca junija 1881 v severno francoskem mestu Lilu (Lille); nadaljni so bili v Avinjonu l. 1882, v Leodiju (Liège, Lüttich) l. 1883, v Friburgu v Švici l. 1885, v Tuluzi l. 1886, v Parizu l. 1888, v Anversu (Antwerpen v Belgiji) l. 1890, v Jeruzalemu l. 1893, v Remih ali Rensu (Reims) l. 1894, v Parelemonijalu (Paray-le-Monial) l. 1897, v Bruselah (Bruxelles) glavnem mestu Belgije l. 1898, v Lurdu l. 1899, v Andegavu ali Anžezu (Angers) l. 1901, v Namüru l. 1902, v Angulemi (Angoulême) l. 1904, v Rimu l. 1905, v Túrnaku ali Tarneju (Tournay) l. 1906, v Mecu (Metz) l. 1907. Znamenitost teh kongresov je prihajala od enega do drugega večja in večja, zlasti od jeruzalemskega nadalje. Vse je pa daleč presegel lanski londonski. K temu je pripomogla že imenitnost mesta, ki je največe na svetu in glavno mesto sè svojimi unanjimi deželami največe, pa večinoma ne katoliške angleške države. Na Angleškem je namreč, če ne štejemo Ircev, le okoli poltretji milijon katoliških kristijanov.

Ni bilo torej lahko londonskemu, ali, kaker se prav za prav imenuje, westminsterskemu nadškofu stalnemu odboru za evharistične shode obljubiti tak shod na Angleškem. V zaupanju na pravičnost in prijaznost angleškega ljudstva in angleške vlade je to vender le storil, in zdaj se sme pač reči, da je bilo njegovo zaupanje opravičeno, dasiravno ni bilo vse do konca popolnoma, kaker bi bilo imelo biti.

Priprave so se veršile skozi celo leto, in koliker bolj se je bližal čas, tolikanj večje je bilo navdušenje za shod. Že spomlad se je moglo vedeti, da bo vdeležba od vseh strani velikan-ska. Kmalu se je razprodalo do 6 tisoč vstopnic, za koliker ljudi je komaj prostora v škofijski cerkvi in v Albert Hall, ki je v Londonu največa dvorana za očitne shode. Ali vstopnice so se še vedno zahtevale. Po neznižani ceni so se plačevale celo take, ki niso dajale pravice do vstopa, razen le, ako bi imel kak prostor prazen ostati.

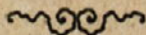
Ko je napočil dan, ko se je imel zbor odpreti, je bilo že očitno, kateri so znameniti vdeležniki in koliko jih je. Pervi je bil seveda papežev poslanec ali legat, kardinalj Vincencij Vanutelli iz Rimu. Poleg njega je bilo še šest kardinaljev: toledski sè Španskega, milanski z Laškega, baljtimorski iz Zedi-

njenih držav Severne Amerike, armaški z Irskega, mehlinski iz Belgije in francoski kardinalj Mathieu iz Rima, ki je pa berž v začetku zbolel, da se zborov ni mogel vdeleževati, in je kmalu potlej tudi vmerl; nadalje 15 nadškofov iz raznih delov sveta, mej njimi nadškof zaderski dr. Dvornik iz naše Dalmacije; drugih škofov 80 ravno tako od vseh krajev sveta. Tudi opatov, benediktinskih in premonstratenskih, je bilo več in drugih znamenitih, pa tudi preprostih duhovnikov in svetovnikov od vseh krajev, zlasti seveda z Angleškega in Irskega. Vpisanih vdeležnikov shoda je bilo vseh vkup 7500, v resnici katoliški shod celega sveta!

Veselo znamenje je bilo, da so ga londonski časniki, dasiravno vsi v protestantovskih rokah, vender dostojno in celo prijazno pozdravljali, naznanjajoč vse znamenitiše vdeležnike po versti kakor so prihajali, in tudi stanovanje, ki so ga imeli v neizmernem mestu.

Z ladjo iz Ostende, bližnjega primorskega mesta v Belgiji, se je pripeljal v torek 8. septembra popoldne papežev legat s svojim spremstvom v angleško primorsko mesto Dover, kjer sta ga pozdravila škof sávdvárški *) in pomožni škof westminsterski in množice katoličanov so ga obsule veselo kličoč in blagoslov prejemljajoč. Od tod se je peljal kardinalj v London po železnici. Nekoliko pred 6. uro zvečer je vlak prišel na postajo londosko Čerin kros (Charing Cross, varno križišče) imenovano. Tukaj so pričakovali legata papeževega nadškof westminsterski, kardinalj-primat španski, cela množica škofov iz vseh delov sveta, vojvoda nórfeški (Norfolk), ki je vnet katoličan, in lepo število drugih znamenitiših angleških katoličanov. Sprejem je bil knežji. Viharni vsikliki veselja so spremljali legata, ko se je v avtomobilu nadškofovem peljal v nadškofovo stanovanje, ki je poleg njegove krasne katedrale.

(Dalje prih.)



*) Sávdvárk (pisano Southwark) je stari del Londona na južnem bregu reke Temze (Thames).

Tretjeredni nagovori.

P. K. Z.

1.

Učite se od mene, ker sem krotak in iz serca ponižen.

Matej 11, 29.

Ko je vstvaril vsegamogočni Bog nebo in zemljo, ter na nebu sonce in mesec in zvezde, na zemlji raznoverstne rastline in živali, pravi slednjič: „Naredimo človeka po naši podobnosti!“ In tako se je zgodilo. Toda kaj ne, predragi bratje tretjeredniki, sestre tretjerednice, kedo bi si bil mislil kaj takega? Naši prvi stariši niso hoteli biti Bogu le podobni, ne! — povzdigniti so se hoteli prav do Boga, koperneli so svojemu Stvarniku jednaki postati. Pa strašno so se prevarili. Serd pravičnega Boga jih je zadel; sterl je njihovo ošabnost; izgnani so bili iz lepega veselega raja; zemlja se jim je spremenila v dolino grenkih solz.

Kako pa naj postane po tistem prvem napuhu pokvarjeni človek zopet Bogu podoben? Apostelj narodov, sv. Pavelj nas o tem v listu Filipljanom pisanem kaj lepo uči ko pravi: „Keteri, dasi v podobi božji, vender ni imel za rop biti Bogu enak; ali samega sebe je izpraznil, vzel je na-se podobo hlapčevu, postal je človeku enak; in po obličji je bil najden človek“. Sv. Pavelj pravi s tem da je Sin božji ednakost z Bogom hotel odložiti in človeku enak postati, samo da, bi pokvarjeni človeški rod zopet postal Bogu podoben, kaker tako lepo uči tudi sv. Gregorij: „Adamov napuh je človeka pokvaril, ponižnost večne Besede ga je zopet popravila“. Kar je človek torej zgubil po prevzetnosti, more si zopet pridobiti le po ponižnosti.

Ta resnica velja vsem stanovom, vsem ljudem, prav posebno pa tistim, ki uživajo veliko srečo otrok svetega očeta Frančiška. Saj moli duhovnik pri blagoslovu redovne obleke: „O Bog, prosimo te, podeli vsem, kateri želé nositi to obleko, da bodo vredni učiti se od tebe, biti krotki ter ponižnega serca.

Premišljujmo tedaj sv. ponižnost ter učimo se je od treh neizmerno ponižnih serc, Jezusa Kristusa, presvete božje matere Marije in sv. serafinskegu očeta Frančiška.

I.

Kardinalj Sforca Pallavičino v kratkih pa tehtnih besedah tako-le slavi mogočnega pa kerščanskega cesarja Karolja V.: „Karolj je vladar starega in novega sveta, kralj cesarjev, cesar kraljev, čudež vseh vekov, nepremagljiv in presrečen knez. Pa verhu vse svoje neumerljive slave nam je Karolj zapustil imenitno pričo svoje globoke ponižnosti, ko je sam svetil poslancu svojega brata Ferdinanda v njegovo izbo ter rekel: „Sprejmite to ko spomin na Karolja!“

Ali ne bomo nad tem stermeli? Mogočen vladar sam strežel! Ali ni to čudovita ponižnost? Pa — angelji stermite! nebesa, čudite se nad besedami, ki jih je zapisal sv. Pavelj: „On se je sam uničil“. Kedo? On, pravi Bog od pravega Boga, večna Beseda, odsvit Očetove slave, podoba božjih del in čudežev, angelj nove zaveze, knez miru, oče prihodnjega življenja, kralj slave, gospod vojnih trum, on se je ponižal, on se uničil“. In kako se je ponižal? Podobo hlapca je na-se vzel; postal človek. Ne čudite se več nad ponižnostjo cesarja Karola! Nebo, zemlja in pekel mora stermeti nad ponižnostjo in krotkostjo Jezusa Kristusa, večnega božjega Sinu. Včlovečil se je, rojen je bil kot siromašno dete ter je hotel, kaker uči sv. Bernard, po obrezovanju grešnikom se prišteti.

Toda ponižnost Jezusa Kristusa še ni dosegla verhunca. „Bolj naprej do verhunca!“ je bilo geslo Karolja V. Verhunec pa je dosegla ponižnost Sinu božjega na sramotnem lesu sv. križa. Ko je mili Jezus učil svoje nebeške nauke, so ga hinavski ter pokvarjeni farizeji sramotili kot izveržek ljudstva, pa mera njegove ponižnosti se še le do verha izpolni, ko ga nupuh Adamov na križ pribije. „Do smerti je bil ponižen, pravi sv. Avguštin: „če pa to ne zadostuje, je bil ponižen do smerti na križu“. S križa kliče usmiljeni Jezus kaker z visoke prižnice: „Učite se od mene, ker sem krotak in ponižnega serca“. „Resnično, piše sv. Bernard, nihče ni višji od Sinu božjega, pa vendar nihče ni ponižniši kot On“.

Stari paganski modrijani so mnogo govorili o raznih lepih čednostih, toda ponižnosti niso poznali, temveč, po nauku sv. Leona, si je to čudežno čednost še le Jezus Kristus izbral kot tovarišico od rojstva do groba, ter jo učil z besedami: „Ako

ne postanete kaker otroci, — ponižni in pokorni — ne pojdete v nebeško kraljestvo“.

Ponižnost je tedaj vsem ljudem v zveličanje potrebna kaker tako lepo uči sv. Bernard: „Devištvo je hvalevredna čednost, pa ponižnost je potrebniša. Ona se priporoča, ta pa zapoveduje“. Nihče ne bo postal otrok božji, ako ne posnema ponižnega Sinu božjega v dejanju in nehanju.“

Pojdimo torej k božjemu Učeniku v šolo ponižnosti, ker je ponižnost podlaga resnične svetosti!

II.

Ponižnosti nas pa uči tudi ljuba mati Sinu božjega. Marija nam je dala prekrasen vzgled ponižnosti še predno je bil Jezus rojen. Prečista devica govori: „Gospod se je ozerl na nizkost svoje dekle“. — „Zakaj“, vprašuje sv. Bernard, „pa Marija ne pravi: Gospod se je ozerl na mojo nedolžnost, na moje devištvo, na mojo angeljsko čistost?“ In svetnik odgovarja: „Gotovo je bila Bogu dopadljiva nedolžnost Marijina; da je pa Večnemu devištvo Marijino bilo tako drago, tega je bila vzrok njena ponižnost“.

Marijo primerjamo žarečemu soncu, in vendar je ona skerbno skrivala svoje veličastvo in svojo mogočnost pod plaščem najglobokeje ponižnosti. Ona je bila najveličastniša gospa, kraljica zemlje in nebes, pa se imenuje vbogo deklo. Ona je bila visoka gora slave, pa se je imenovala dolino ponižnosti. Ona je dosegla verhunec popolnosti, pa se je ponižala do brezna najskromniše nizkosti. Ona je bila najlepša, najsvetejša, najmodrejša, pa se je po nauku sv. Bonaventura enako svojemu Sinu pridruževala največim grešnikom. Njen Sin visi na križu kaker hudodelec in Marija — mati njegova, stoji pod križem. Kako resnične so besede slavne tretjerednice sv. Brigite: „Ker je bila Marija najponižniša, zato je ona najvišja, najlepša in Bogu najbolj podobna“.

Ljubi tretjeredniki, čez vse draga bodi vam ponižnost! Čeravno ne morete posnemati Marijine nebeške nedolžnosti, jo vsaj občudujte; a posnemajte njeno sveto ponižnost! — Ako ste ponižni, boste pa tudi vredni otroci našega očeta sv. Frančiška.

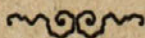
III.

Da je bil sv. Frančišek Asiški resnično ponižen, nam priča sv. Bonaventura, ko pravi, da se je Frančišek iz zgolj ponižno-

sti primerjal največim grešnikom. Prav posebno pa spričuje ponižnost serafinskega očeta njegov odgovor bratu Pacifiku. Nekega dne je šel namreč Pacifik s sv. Frančiškom v bližnjo cerkev, kjer se je po vroči molitvi zameknil. Gledal je v nebesih pripravljene sedeže. Eden je bil posebno lep in vzvišen. Čigav bi bil ta sedež? je brat premišljeval. Slušajte čudežen odgovor: „Ta sedež je bil ednega izmej zaverženih angeljev, pa je pripravljen za ponižnega Frančiška“. Ko se Pacifik zave, odide s Frančiškom iz cerkve. Mej potjo nagovori svetnika: „Glej oče! celi svet dervi za teboj ter te časti kot svetnika. Povej mi, kaj pa ti misliš o sebi?“ Sveti mož kratko odgovori: „Jaz sem največi grešnik“.

Tako je sodil o sebi serafinski oče, v katerem občudujemo popolnost Sinu božjega; imenuje se največega grešnika, pa je podoben apostolom v zaničevanju sveta, v premagovanju satana, v zmagovitem vojskovanju proti lastnemu telesu; tako sodi sebe mož, kateremu je slavní papež Gregorij IX. napisal to-le nagrobnico: „Serafinskemu, katoliškemu, apostoljskemu, rimskemu Frančišku; vzvišenemu po ponižnosti; stebru kersčanskega sveta itd“. In ta Frančišek, zakaj se sam prišteva največim grešnikom? Vzrok naznanja bratu Pacifiku ta: „Ke bi bili drugi, če tudi najbolj razuzdani ljudje, prejeli od Boga milosti, kaker jaz nevredni, gotovo bi jih bili boljše obrnili, oni bi Bogu zvesteje služili; bolj sveto živeli in več dobrega storili kot jaz“.

Čudovita ponižnost! katero je pa dobri Bog tudi tisočero poplačal z nebeškim veseljem, veseljem, ki je pripravljeno pa tudi vsem duhovnim otrokom sv. Frančiška, ako posnemajo svojega slavnega očeta v ponižnosti. Ponižnosti se morate posvetiti tudi vi, predragi bratje in sestre, tretjeredniki in tretjerednice! Ponižnost serca vse premaga; vse prenese; njej je mogoče vse. Učite se torej pri ljubem Jezusu, pri mili božji Materi, pri serafinskem Frančišku lepe čednosti ponižnosti, ker vam je prav posebno potrebna. Če hočete ostati dobri tretjeredniki, bodite ponižni! Ponižni hodi za Kristusom, napuh vodi v pogubljenje. Ljubite torej čednost, katero Gospod tako milo priporoča: „Učite se od mene, ker sem krotak in iz serca ponižen“. Amen.



Zv. Kristijana

devica 3. reda. *)

Oringa, pozneje Kristijana imenovana, je bila rojena leta 1240 v vasi Sv. Križ nad reko Arnom v Italiji. Njeni stariši so bili kmetiškega stanu, pa so zelo skerbeli za svoje otroke. Oringa je že ko otrok rada molila in rada se pogovarjala o božjih rečeh. Ko dekle je pasla živino svojega očeta. Na paši je skerbno varovala, da ni živina škode delala sosedom. Hudoobnih pastirjev se je ogibala; da ni slišala njihovih nespodobnih besed, si je ob takih priložnostih ušesa zatisnila, ker je zelo skerbela za svojo sveto čistost. Po smerti njenih starišev, sta jo stariša brata silila, da naj se omoži; ko je pa nista mogla pregovoriti, sta gerdo ž njo ravnala. Nato je po nasvetu svojega spovednika zapustila očetovo hišo ter šla služiti v mesto Luka (Lucca).

Neki duhovnik ji je dobil službo pri plemeniti in dobri družini. Od gospodarja si je izgovorila samo hrano, potrebno obleko in pa, da bo smela opravljati svoje pobožnosti. V službi je naredila ta le trojni sklep: da bo vestno in natančno opravljala svoje dolžnosti, da bo rada molčala, da se bo ogibala nepotrebnega občevanja z ljudmi. Ko je svoja dela doveršila, je molila, svoje pobožnosti opravljala, bolnike obiskavala, ali pa za vbožce delala. Izgovorjene hrane je malo zavživala, ker se je razen postov 3. reda vsaki dan postila; ostalo hrano je vbožim dajala. Spala je malo na golih tleh. Tako ostro je živela zato, da bi zgubila svojo naravno lepoto in tem laglje potem ohranila sv. devištvo, katero je nebeškemu Ženinu posvetila.

Njeno res spodbudno življenje pa ni ostalo dolgo skrito. Spoštovali so jo ne samo domači, temveč tudi sosedje. To jo je zelo vznemirjalo; bala se je, da ne bi postala prevzetna in zgubila ponižnost, katero Jezus toliko priporoča,

Zato je službo odpovedala ter se odpravila na božjo pot na goro Gargano, kjer se je negdaj prikazal sv. arhangelj Mihael. Ko je tu opravila svojo pobožnost, je romala v Rim, na grob sv. Petra aposteljna, kjer se je seznanila z neko gospo vdovo. Ta jo je k sebi vzela, jo za tovarišico imela ter jo sè

*) Collana Francescana, Opusc. 26. Winkes, Tugendspiegel.

vsem potrebnim preskerbovala. Prisilila jo je tudi, da se je bolj čedno nosila. Oringa jo je slušala. Nekega dne pa sreča slabo oblečeno, siromašno vdovo, ki se je od mraza tresla. Precej je ž njo zamenjala obleko. Ko je Oringa raztergana domov prišla, se gospa ni jezila nad njo, mariveč jo je zato še bolj spoštovala ter jo je začela klicati Kristijano od sv. Križa; tako se je tudi sama imenovala.

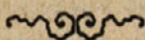
Ker je hotela nepoznana le za Jezusa živeti, je zapustila Rim in romala na grob svojega duhovnega očeta, sv. Frančiška Serafinskega, v Asiz. Tu je mislila iti v kak ženski samostan in v samoti, nepoznana, Jezusu služiti. Ali čutila je v sebi glas: „Ne tukaj, ampak v svoji domovini mi moraš služiti“. Jezus ji je naročil tako, da naj se verne v svoj rojstni kraj in tam samostan sezida za device. In res, vesela se je vernila v svojo vas, Sv. Križ, in postavila tam samostan, premagavši zaničevanje, sitnosti in težave.

V samostanu je živela z drugimi pobožnimi devicami po vodilu tretjega reda sv. Frančiška in neketerih predpisih, ki jih je sprejela iz vodila sv. Avgušтина. Zato so morebiti imenovali te redovnice avguštinke. Kaker je dajala prej lep zgled ko otrok, pastarica in dekla, tako je bila v samostanu ogledalo redovnih čednosti, vboštva, sv. čistosti, pokorščine, zlasti pa ponižnosti, ker ni hotela sprejeti časti prednice.

Tri leta pred smertjo jo je zadel mertvoud na vse ude tako, da ni mogla delati. V ti triletni bolezni je razodevala junaško poterpežljivost; nigdar se ni pritožila zoper Boga, zoper bolezen ali slabo postrežbo. Rada bi bila ležala na golih tleh, ali iz pokorščine se je dala prenesti na posteljo. Tu je molila in premišljevala Kristusovo terpljenje na križu do svoje smerti, ketere dan je prej napovedala. Vmerla je 4. januarja leta 1310, sedemdeset let stara. Papež Pij VI. je 15. junija 1796 poterdil njeno nepretergano češčenje; že prej je bil papež Sikst V. podelil za njen samostan popolnoma odpustek in dovolil, da se smejo tam v njen spomin opravljati cerkvene molitve in sv. maša.

Udje tretjega reda sv. Frančiška imajo pravico na zadnjo uro prejeti vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom. To vesoljno odvezo sme po sveti spovedi vsak spovednik podeliti. Razen vesoljne odveze morejo prejeti tretjeredniki kaker drugi

kristijani tudi papežev blagoslov s popolnoma odpustkom. Ako se hočeš vdeležiti tudi tega odpustka na zadnjo uro, treba, da po spovedi in svetem obhajilu prosiš mašnika, naj ti podeli še papežev blagoslov. Potem je potrebno, da si popolnoma vdan v voljo božjo in voljno sprejmeš bolečine pri svoji smerti, take kakersne ti Bog pošlje. To je posebno važno pri tem odpustku; za drugo, namreč, ako ne moreš svete spovedi opraviti, svetega obhajila prejeti ali presvetega imena Jezus izgovoriti, zadostuje, da v sercu svoje grehe obžaluješ in presveto ime Jezus vsaj v mislih izgovoriš. Glej pa tudi, da boš imel na zadnjo uro na sebi pas in škapulir tretjega reda, da boš vmerl v spokorni obleki svojega sv. očeta Frančiška.



Vaje duhovnega življenja.*)

P. A. M.

I. Poglavje.

O skromnem in spodobnem obnašanju.

Sv. Bonaventura pravi: „Jezus Kristus je vse svetosti najpopolnši zgled“ in sv. Lavrencij Justinijan: „Jezus Kristus je nam dal vodilo za vse čednosti“. Posebno lep izgled nam je on v skromnosti, pohlevnosti in krotkosti. Kako so se te lepe čednosti v njegovem življenju svetile in kako močno so vplivale na človeška serca, moremo nekoliko spoznati iz tega, ker sv. apostelj Pavel pred vsemi te čednosti Zveličarjeve omenja, ko piše Korinčanom in bi rad pri njih kaj dosegel. On piše namreč: „Jaz Pavel sam pa vas prosim pri krotkosti in dobrotljivosti Kristusovi“. Občudujmo te čednosti in prosimo Boga, da bi si jih mogli tudi mi prisvojiti.

Kerščanska skromnost, pohlevnost in krotkost, je čednost, ki stori, da iz spoštovanja povsod pričujočega Boga in v spodobu in lep zgled bližnjemu, vse svoje zunanje obnašanje lepo in spodobno vredimo. Vprašajmo se, kako smo se v tem oziru doslej obnašali.

*) Po „Tronson, Particular - Examina, Mainz; Kirchheim“.

Ali se nismo zoper to čednost pregrešili s prederznimi pogledi, nepremišljenimi besedami, sè zanikernostjo v obleki, sè šopirnim obnašanjem in kretanjem. Ali smo imeli pred očmi, da bi se teh napak obvarovali, ono imenitno pravilo sv. Avgušтина: „Vse naše zunanje obnašanje se mora vjemati sè svetostjo našega stanu; vse mora biti tako vrejeno, da spodbujamo bližnjega ter mu dajemo lep zgled. Ako hodite, ali stojite, vse vaše obnašanje mora biti tako, da ne žali nobenèga oko in kaker se spodobi vaši svetosti“. Sv. Ambrož nam pa daje še to pravilo: „Vaše obnašanje naj bo resnobno, pa brez prisiljenosti in hlimbe, ne z veliko skerbjo naučeno, temuè skromno in priprosto, ne navlašč in prisiljeno naj bo vaše vedenje.

Ako smo ta vodila spolnovali, vprašajmo se, ali se nismo pri svojem obnašanju včasih le hlinili ali kaj storili le iz natornih nagibov.

Ali smo vse svoje djanje in nehanje posvetili z višjim namenom.

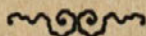
Ali smo bili skromni, pohlevni, krotki, zato ker nas Bog gleda, ker smo spoštovali njegovo božje veličastvo, kaker opominja sv. apostelj Pavelj Filipljane ko piše: „Vaša spodobnost, bodi znana vsem ljudem, Gospod je blizu“.

Ali živimo krotko, skromno, spodobno in pohlevno, zato, ker hočemo posnemati zgled Kristusov, ker hočemo spodbujati bližnjega in ga voditi k Bogu, kaker pravi sv. pismo: „Naj vidijo vaša dobra dela in hvalijo očeta, ki je v nebesih“?

Ali nas vodi duh gorečnosti in svetosti, da ne terpimo nič v sebi in nad seboj, kar bi našo dušo zaviralo na potu popolnosti, da smo sveti na duši in telesu? Ali smo se vedno tako spodobno obnašali, keder smo bili sami in na skritih krajih, kaker pred svetom in očitno? Ali smo imeli vedno sveto spoštovanje do svojega telesa, ki je ud Jezusa Kristusa in tempelj sv. Duha? „Ali ne veste, da so vaša telesa udje Kristusovi . . . in vaši udje tempelj sv. Duha“.

Moj Bog, kako se veselim, da me eden tvojih velikih svetnikov uči, da jaz preblaženo Devico le tedaj ljubim in ji dopadam, ako posnemam njeno spodobnost, skromnost in pohlevnost. Sv. Bernard namreč piše: „Prosim vas, ako Marijo ljubite, ako hočete nji dopasti, posnemajte njeno spodobnost in

pohlevnost“. O moj Bog, trdno sklenem, celo svoje življenje po tem hrepeneti in s pomočjo tvoje milosti ponižno in spodobno živeti, ker vem, da, ako Marijo ljubim in nji dopadem, tudi tebe ljubim in tebi dopadem.



Duh tretjega reda sv. Frančiška*.)

Dr. P. G. R.

1. O pomenu tretjega reda.

Serafinski učenik sv. Bonaventura je bil šel k Mariji Angeljski, da bi se tam v samoti pogovarjal z Bogom v svetem premišljevanju. Nekega dne premišljuje sledeče besede razodevanja sv. Janeza: „In videl sem družega angelja priti od solnčnega vshoda, ki je imel znamenje živega Boga; in je vpil z velikim glasom štirim angeljem, katerim je bilo dano škodovati zemlji in morju, rekoč: Ne škodujte zemlji in morju, tudi ne drevesom, dokler ne zaznamujemo hlapcev našega Boga na njih čelih“ (7, 2. 3). Zaupljivo in priserčno prosi svetnik Boga, da bi mu razodel, kedo je ta angelj, o katerem govori sv. Janez. Neki glas mu pove, da ta angelj ni nihče drugi, kaker sv. Frančišek Asiški, mož, ki je bil zaznamovan od Boga samega z ranami božjega Odrešenika in poslan predvsem na svet, da bi pripeljal zgubljene nazaj k pravi pokori. V pismu, ki se začne z besedami: „Pojdite tudi vi v moj vinograd“, pravi papež Leon X. o sv. Frančišku: „Na vse zgodaj, ob sončnem vshodu, je poslal družinski Oče (t. j. Bog), da bi nasadil svoj vinograd, angelja, ki je prišel iz vshoda noseč znamenje živega Boga, presrečnega Frančiška“.

Iz vsega tega lahko sklepamo, da je dobil sv. Frančišek od Boga posebno poslanstvo, dopolniti število izvoljenih in pokrepčati za zadnje boje življenja vse, ki si bodo izbrali njega za svojega očeta in pristopili k tistim, ki se imenujejo njegovi otroci.

To mnenje so nam poterdili tudi sv. oče Leon XIII. v prelepem pismu „Usmiljeni Sin Božji“, ki so ga razglasili o

*) Po „Gimet, L'Esprit du Triers-Ordre Franciscain. Paris 1906“.

tretjem redu sv. Frančiška. S tem pismom so hoteli sv. Oče razširiti tretji red mej ljudi, da bi jih združili kot mogočno vojsko pod zastavo sv. Cerkve in prenovili človeško družbo v kerščanskem duhu. V nekem drugem listu so proslavili še prav posebno ponižnega sv. Frančiška. Lahko rečemo, da je bilo to pismo najlepši venec izmej vseh, ki so bili položeni na častitljivi grob asiškega očaka, o priliki sedemstoletnice njegovega rojstva. Pokazali so sv. oče sv. Frančiška kot moža, katerega naj bi vsi posnemali. Trinajsto stoletje in devetnajsto stoletje pravijo ste si mej seboj zelo podobni. Če je duh sv. Frančiška rešil trinajsto stoletje, rešil bo lahko tudi devetnajsto. Kar so Leon XIII. rekli o devetnajstem stoletju, to rečemo mi lahko tudi o dvajsetem. Tudi to more rešiti duh sv. Frančiška. Kakošen pa je ta duh? Ta duh je duh Jezusa Kristusa samega.

Leon XIII. so vodilo tretjega reda sv. Frančiška nekoliko spremenili, da bi bilo ljudem lažje stopiti v ta red. Zdi se, da so hoteli namestnik Kristusov posnemati onega družinskega očeta, ki je pripravil, kaker nam pripoveduje sv. evangelist Lukež (14, 17 nsl.), veliko večerjo in je hotel, da bi bila hiša polna. Ker je bilo še prostora, je poklical svojega hlapca ter mu rekel: „Pojdi na pota in prelaze, in primoraj ljudi priti, da se bo napolnila moja hiša“. Hoteli so sv. oče vse ljudi pripeljati pod zastavo sv. Frančiška, da bi jih ta angelj božji zaznamoval, kot izvoljence Kristusove, preden se približa konec sveta.

Kedaj se bo približal konec sveta, to mi ne vemo, to ve samo Bog. Če terdimo, da so bili sv. Frančišek in od njega ustanovljeni redovi vedno podpora sv. Cerkve, nočemo s tem reči, da si niso pridobili sv. Dominik in ž njim ves dominikanski red ter tudi vsi drugi tretji redovi veliko zaslugo za sv. Cerkev; saj vemo, koliko dobrega so ti redovi storili, koliko ljudi so pripeljali nazaj h Kristusu, koliko svetih duš so poslali v nebo. Vemo pa tudi, da daje družba vsakemu posameznemu človeku, ki hoče doseči kaj višjega, za to potrebno moč. Družba je namreč podobna ognju, ki se nameče nanj mnogo suhih derv; ako gori vsako polence posebej, komaj, komaj dogori; cela gromada pa gori, da visoki, mogočni plameni švigajo iz nje. Ravno tako je z družbo; kar eden ne more doseči, to jih doseže več, ki so tesno mej seboj združeni. Zato vidimo, da se v velikih družbah, kaker je n. pr. država,

zberejo ljudje v manjše družbe, ki z močjo delajo za namene, ki so si jih postavili. Ako se hoče kaj doseči, se morajo ljudje spoznati, posvetovati. To je pa mogoče le, če so mej seboj združeni.

Mi vemo vse to; in vemo tudi, da je bil tretji red sv. Frančiška kot tak prej ustanovljen, ko drugi tretji redovi, vemo, da si je ta red posebno pridobil naklonjenost papežev, da je imel ta red v sv. Cerkvi največ moči, da je ta red poslal v nebo največ svetnikov. Vprašati se pa moremo: od kod pa izvira vsa ta nadnaravna moč Tretjega reda sv. Frančiška?

Ali ke bi hoteli to izvedeti, bi morali vprašati Boga samega; on deli po svoji sv. volji darove in milosti, on sam je, ki more storiti iz lahke bili najtežje deblo. Vender poleg božje milosti in božjega blagoslova je prejel tretji red sv. Frančiška svojo moč gotovo iz svojega vodila. Saj je to vodilo res tako lepo in bistroumno, da ga mora občudovati, kedorkoli ga pazljivo bere. In življenje, ki ga predpisuje, kako je sveto, kako vzvišeno! kako pripelje izpolnjevanje tega vodila ljudi do največje popolnosti, in ob enem, do največje sreče in zadovoljnosti! Po pravici imenujemo sv. Frančiška katoliškega in apostoljskega moža, keterega gorečnost in ljubezen se tako lepo kaže v vodilu tretjega reda. Sè žalostjo je videl, kako se gorečnost prvih kristijanov bolj in bolj zgublja. Kaj stori? Opiše duh in življenje prvih kristijanov in povabi ljudi, da bi se tega popisa oprijeli in se prenovili v Kristusu. Ravno v tem njegovem popisu se vidi vsa modrost sv. očaka. Kristijani vsakega časa, tudi tisti, ki bodo živeli ob koncu sveta, se morajo ozirati na življenje prvih kristijanov. Posnemati jih morajo v serčnosti in stanovitnosti v dobrem, ketere ni moglo nobeno žuganje prestrašiti, nobeno zaničevanje oplašiti, nobeno preganjanje vničiti. Rekli smo, da bodo morali posnemati posebno tudi kristijani zadnjih dni sveta kristijane prvih časov. Vemo namreč, da sovražniki Kristusovi ne bodo odnehali sè svojim napadi na sv. Cerkev in njene otroke; vemo, da bo to sovraštvo še hujše, da bodo stiske še večje. To nas uči sv. evangelij, ki pravi: „Zakaj takrat bo velika stiska, kakeršne ni bilo od začetka sveta do zdaj, in je ne bo“ (Mt. 24, 22.).

Ako je bil torej duh kerščanstva, nauk božjega Odrešenika potreben marternikom, da so prenašali svoje terpljenje, da

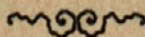
so sè svojo stanovitnostjo premagali rabeljnov moč, koliko bolj bo potrebno natančno deržanje božjih zapovedi ob koncu sveta, da se bodo mogli kristijani vstavljati napadom pekla, ki bodo tako hudi, da bi ne bil zveličan nobeden človek, ako ne bi bili prikrajšani tisti dnevi, kaker pravi Zveličar (Mt. 24, 22.). Tretji red sv. Frančiška pa ima posebno nalogo, ohraniti, razviti in mej ljudi razširiti kerščansko življenje, duh Kristusov, ki je tako nasproten duhu sveta, duh spokornosti, zatajevanja in ponižne pokorščine nasproti vsaki postavni oblasti. „Pervi studentec vsega slabega, ki nas premaguje in vseh nevarnosti, ki nam žugajo, pravijo sv. oče Leon XIII. v svojem pismu „Usmiljeni božji Sin“, je zanemarjenje kerščanskih čednosti. Ljudji se teh nevarnosti ne bodo mogli drugače rešiti, kaker da se povernejo posamezni in vsa človeška družba nazaj k Jezusu Kristusu, „keteri more tudi vekomaj zveličati tiste, ki pridejo po njem k Bogu“ (Hebr. 7, 25). Vsa vodila frančiškanskih redov pa predpisujejo pred vsem spolnjevanje zapovedi Jezusa Kristusa Resnično, prvi in drugi red sv. Frančiška sta posvečena vaji velikih čednosti, hočeta pripeljati svoje ude do bolj popolnega, bolj nebeškega življenja, toda v ta dva redova ne morejo vstopiti vsi, ampak le majhino število ljudi. Nasprotno pa je tretji red ustanovljen za vse in ima moč prvest vse do lepega, svetega, čednostnega življenja, kar nam poterjuje preteklost in sedanjost“.

Večkrat slišimo tožiti, da se kerščanstvo izgublja v neveri in v raznih malih pobožnostih. To je zelo verjetno. Ne mislimo tukaj na one, ki so zaverгли vero; imamo pred očmi kristijane, ki verujejo, vender pa ne žive po veri, ki ne kažejo svojega verskega prepričanja tedaj, kader bi ga morali. Število takih je veliko! Veliko jih je, ketere je sv. Pavelj tako dobro popisal, ko pravi, da sladnost bolj ljubijo, ko Boga (2. Tim 3, 4.). In vender hodijo taki ljudje k sv. spovedi, pristopajo pogostokrat k sv. obhajilu, dosti dobrega store, mnoge božje poti obhodijo. Vse to je dobro in lepo, ni pa zadostno. Oni se morebiti še nikedar niso postili, kaker predpisuje to sv. Cerkev; Do solz so morebiti ginjeni, ko slišijo kako se preganja sv. vera, vender se pa ne odrečejo niti najmanjši veselici, in to mogoče celo ob času, ki je določen za pokoro. Naročajo ali si dajo prnesti v hišo časnike, kjer se sramoti njih vera, kjer

se vse, kar jim je najdražje, blati in zasramuje. In vender je njih vera preslaba, da bi se varovali takih časopisov. Vera celo izgine izpred njih duše, kader bi se morala pokazati v vsi svoji moči, kader najbolj od njih zahteva daritve bodisi v zasebnem, domačem ali v javnem življenju.

Sv. oče Leon XIII. so videli te zmešnjave in težave in zdelo se jim je, da nobena druga reč ne bo mogla hitreje rešiti sveta iz njih, kaker tretji red sv. Frančiška. Zato so ga priporočali v mnogih svojih pismih ter vabili vse katoličane, da se naj zbero pod zastavo sv. očaka Asiškega in naj se vojskujejo zoper greh in slabo življenje sveta. Kedor pazljivo prebere, kar so pisali o lastnostih, ki se zahtevajo za sprejem o skromnosti v obleki in jedilih, o begu pred slabimi veselici, o mesečni sv. spovedi in o sv. obhajilu, o varstvu in posvečevanju družine, o potrebi živeti sè vsemi v miru in tudi o dolžnosti spraviti sovražnike, o čujočnosti v besedah, o vsakedanem spraševanju vesti, o vsakdanji vdeležbi sv. maše, o miloščini, o obiskavanju mesečnih shodov i dr., mora priznati, da je tretji red bolj ko kedaj potreben sedanjim katoličanom, zakaj on ima moč pripeljati vsakega, ki je dobre volje, do lepega kerščanskega življenja, prenoviti posameznega človeka in vso človeško družbo.

Prizadevajmo si torej po mogočnosti razširjati tretji red, poskušajmo svetu pokazati njegovega duha in njegovo posvečujočo moč, s tem bomo najbolj vžugali napade vseh, ki se vojskujejo pod zastavo satanovo in vpogibljejo kolena hudiču in njegovim delom. Oklenimo se njega, ki nam kliče sè sv. Pavlom: „Bodite posnemavci moji, kaker sem jaz posnemavec Jezusa Kristusa“ (Kor. 4, 16); vadimo se v ponižnosti, spokornosti, v pokorščini sv. Frančiška, posnemajmo ga v njegovi ljubezni do sv. Cerkve, v njegovem spoštovanju do sv. očeta, v njegovi skerbi do malih in vbogih. Pred vsem moramo sami sebe prenoviti po navodilu sv. Frančiška, da bomo svetu pokazali, kako vzvišeno, srečno in lepo življenje nam predpisuje tretji red.



Blaženi Monaljd Koperski,

reda manjših bratov.

Kaj je pa to? Nov svetnik, in celó v Kopru? Da, nov za mnoge, skoraj za vse bravece „Cvetja“, ali sam po sebi jako star svet sin sv. Frančiška, o katerem kaj izvedeti bo gotovo mikalo posebno naše tretjerednike okoličane, saj so oni od leta 1904 lahko večkrat videli za porcijunkuljo odkrite, drugači pa blizu oltarja brezmadežnega Spočetja pokrite ostanke tega blaženega v cerkvi sv. Ane.

O bl. Monaljdu je nam sicer do zdaj še mnogo neznanega, tako da za gotovo ne vemo, kedaj in kje se je rodil. Mnogi pisatelji isterski in daljmatinski pišejo, da je bil koperčan ali pa piranec. Ali, akoravno bi se to rado za gotovo vedelo, vendar ni prevelika škoda, če se ne. Gotovo je pa, da je bl. Monaljd živel v 13. stoletju v veliki svetosti, ter bil provincijaljal starodavne daljmatinske provincije, ki se je do leta 1393 imenovala „provincija Slavonije“, ter da je vmerl v Kopru, v samostanu sv. Frančiška, okolu leta 1280.

Najstariši spisi, ki pričajo o bl. Monaljdu, kaker n. pr. rokopis (Codex oxon. miscell. 526) spisan od leta 1384-1385 v Trogiru (Traù) in Jernej Pizanski, sloveči frančiškanski zgodovinar 14. stoletja, imenujejo našega Monaljda s častjo ko učenjaka, in Koper ko kraj, kjer počiva njegovo truplo. Vže po teh dokumentih vemo, da je bil učen doktor cerkvenega prava.

Ali nad vse stare spise dragocenjeno je pričanje slovečega frančiškana P. Petra od Janeza Olivija, kateri se v svojem delu: „Defensi“, spisanem leta 1285 spominja bl. Monaljda s temi besedami: „Brat Monaljd, ki je bil svet brat in minister v našem Redu“. . . Torej svetnik in provincijaljal! P. Oliviju, čiger viharo življenje v obrambo pravega duha sv. Frančiška v redu ni tu kraj opisavati, ne piše nič o učenosti bl. Monaljda; vendar pa omenja njegovo učeno „Summo“, katera nam je še lepo ohranjena v več rokopisih v knjižnici sv. Antona v Padovi. Eden teh dragocenih rokopisov je bil spisan, kaker dokazuje podpis prepisatelja, Bonaventure iz Verone, leta 1293. Ako bi kak učen bravec kedaj šel v Padovo k sv. Antonu, in poprašal po rokopisih „Summe“ bl. Monaljda, bi mu jih gotovo pokazali.

Iz tega sledi torej, da je bl. Monaljd v 13. stol. slovel ko svetnik in učenjak.

Da je bil svet redovnik, nam pričajo ohranjeni njegovi ostanki. Ali prej ko o njih kaj napišem, moram povedati, da je bil v Kopru frančiškanski samostan vže leta 1260 (Naldini Corografia 1700), in v tem samostanu je vmerl v sluhu svetosti naš bl. Monaljd. V 14. ali 15. stoletju je pa tudi v tem samostanu opešal duh sv. Frančiška, posebno gledé vboštva; prebivali so noter minoriti, ki so kesneje, posebno v 16. stol od raznih papežev glede sv. vboštva prejeli poterjenje mnogih polajšanj. Vender so v svoji cerkvi „sv. Frančiška“, kjer je zdaj učiteljišče, s častjo hranili telesne ostanke bl. Monaljda do leta 1806.

Koperski škof Naldini piše leta 1700, glede teh ostankov, da se hranijo v kapelici sv. Marije Magdalene v cerkvi minoritov, in sicer v krasno izdelanem zaboju, z napisom: „Tu počivajo kosti bl. P. Monaljda iz Reda M. B.“ V ta novi zaboj so jih preložili iz kamnenega groba leta 1617. Mej letom je zaboj ostal v zidu, dne 1. in 2. avgusta vsako leto so pa ostanke odkrite izpostavljali javnemu češčenju vernih. Da je to trajalo do leta 1806, ko je Napoleon I. mej drugimi samostani v Kopru zaperl tudi samostan sv. Frančiška, se ne more dvojiti, saj bi drugače sv. ostankov ne bilo več. Sicer pa ni davno, kar je pisavcu teh verst dobro znan koperski mizar, tretjerednik, pravil, da se je enkrat ko otrok hvalil svoji stari materi, da je mej drugim v družini, kjer so hranili takrat te sv. ostanke, tudi to skrinjico videl, ona pa, jako stara, mu je odgovorila: „Oh, kaj mi pripoveduješ o tej skrinjici, saj sem jo jaz tolikokrat videla in poljubila v nekdanji cerkvi sv. Frančiška!“

Patri minoriti so pred odhodom izročili mej drugim tudi skrinjico sv. ostankov nunam sv. Klare; ali ko so francozi malo kesneje spodili tudi klarisinje, ste dve nuni iz žlahtne družine Gravisi vzeli sabo v rojstno hišo več umetnih reči in tudi skrinjico svetih ostankov bl. Monaljda. Po njijuni smerti je prišlo njih posestvo v druge roke, ob enem tudi sv. ostanki. Proti koncu prejšnjega stoletja se je skrinjica izročila veliki, negdanji škofijski cerkvi v Kopru, kjer pa ne samo ni bila v obenem češčenju, temuč enkrat celo v nevarnosti, da se zakoplje na pokopališču; tako je vsaj pred več leti pisavec teh verst slišal od zanesljive osebe.

V frančiškanskem samostanu sv. Ane se je zadnja leta večkrat govorilo o teh svetih ostankih ter želelo, da bi prišli zopet v čast in sicer v njih tudi stari samostan. (Samostan sv. Ane se je zidal za observante takratne daljmatinske kustodije leta 1492). Tej pobožni želji se je vstreglo. Preblagi rajni škof Andrej Štrk so z odlokom od dne 25. marcija leta 1901 dovolili, da skrinjico koperski kapitelj izroči cerkvi sv. Ane, kar se je tudi precej zgodilo.

Ali, žalibog, sv. ostanki so se smeli deti le v samostansko notranjo kapelico, nikaker pa ne v cerkev!

Veselje imeti pri sebi te starodavne svetinje je bilo veliko, ali ne popolno!

Komaj čez dobra tri leta, in sicer dne 24. junija 1904, se je posrečilo, da so sedanji milost. g. škof Dr. Nagl po cerkvenih postavah pregledali sv. kosti, ter jim poterdili javno češčenje, katero so imele do leta 1806.

V nedeljo dne 1. avgusta leta 1904, so se zopet, skoraj čez 100 let, postavili sv. ostanki v cerkev v veliko veselje samostanske družine in pobožnega ljudstva, katero je pazljivo poslušalo govor pokojn. kanonika župnika Bonifacija. Od takrat se vsako leto ob tej priliki izpostavljajo, v skrinjici leta 1617, katera se pa sè svilenimi rutami ovije, ker je od zunaj jako nečedna; saj je stara skoraj 300 let!

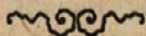
Bog daj, da bi cerkvene oblasti začele skrbeti za popolno cerkveno proslavljenje, (vsaj v cerkvi sv. Ane) tega nekedaj slovečega učenjaka in svetnika, čiger telesni ostanki so skoraj sto let bili v veliki nevarnosti. Gdor premišljuje, kako so zopet prišli iz teme na svetlo, sme upati, da ne bo prešlo mnogo, in bl. Monald Koperski bo dosegel čast „oltarjev“ — in naši ljudje bodo z velikim zaupanjem hodili molit na njegov grob.

(Gdor bi rad izvedel kaj več o vsem tem, naj pogleda v „Archivum franciscanum“, annus I. fasc. II. et III. 1908.)

P. H. R.

Pri tej priliki našim učenim bravcem, ki se interesirajo za zgodovino sv. Frančiška in njegovih redov, še posebej priporočamo ravno omenjeni „Archivum franciscanum historicum“. Typographia, Directio et Administratio: Ad Claras Aquas prope Florentiam (Quaracchi presso Firenze). Pretium annuae subscriptionis quatuor fasciculorum est in Italia Fr. 12, extra Ita-

liam Fr. 14. Quatuor fasciculi iam prodierunt illique a viris scientificis bene recepti fuerunt ac laudati. — Mej sotrudniki nahajamo izmejj slovenskih frančiškanov ravno našega čislanega prijatela p. Hijacinta Repiča, ki je tu po domače povedal, kar je v Arhivu nekoliko obširniše popisal v latinskem jeziku.



Sloboda.

P. V. K.

»Kjer je pa Duh Gospodov, tam je prostost,« II. Kor. 3, 17.

Beseda sloboda ali prostost vam je gotovo ljuba in draga, če ne celo sveta, kajne da, čislani bravci! Kaj pa šele stvar sama, ki jo ta beseda pomeni! Nje se pač oklepate sè vsemi močmi. Ali glejte! vstali so, ki vam hočejo vzeti to zlato prostost in si jo sebi prisvojiti. Kedo so ti? — Ljudje vaše kervi, ki jih je pa vzgojila tujina, ako moremo to sploh vzgojo imenovati, če se pohujša človeka in na pot spelje, ki je Slovenec do zadnjega časa ni hodil. Mej nami so se porodili in zredili; pa so šli od nas, da bi se enkrat vernili v domovino in ji koristili. Ali kaj se je zgodilo? Okuženi so prišli nazaj, tuj duh so prinesli seboj, ne duh, smrad, ki ga mi nekedaj nismo poznali.

Zdaj so doma; ali tega pogubnega duha se nočejo ali ne morejo otresti, nočejo ali ne morejo nazaj na pot, po kateri so hodili nekedaj, ko so bili srečni, ko je še Duh božji v njih prebival. — Pa to ni še največje hudo!

Dokler človek škodi le samemu sebi, dokler nosi pekel le v svojem sercu, ga obžalujemo in pomilujemo, imamo sočutje ž njim zavoljo njegove nesreče. Ko pa skuša vzeti tudi drugim mir serca, tudi druge okužiti, tedaj moramo v pravični jezi takemu človeku zaklicati: stoj! ker to je največje hudo, največje zlo — pohujšati človeka. „Gorje svetu zavoljo pohujšanja! gorje tistemu človeku, po katerem pohujšanje pride“ Mat. 18, 7.

To zlo je vničilo večje in močnejše narode kaker smo mi, nas pa naj bi rešilo, oprostilo? — Ni mogoče!

In to največje hudo delajo tisti, ki sejejo „Svobodno Misel“ mej našim narodom ter jo po naših deželah razširjujejo. Lepo, zapeljivo besedo so si izbrali. Že vedo, zakaj tako! Ni jim namreč neznano, da tudi kristijan hrepeni po slobodi, da hrepene po nji bogati kakor vbogi, da hrepeni po nji vse človeštvo. Lehko bi pa tudi vedeli, da mi ne maramo ponarejenega blaga, temuč pristno, pošteno hočemo, ki kaj velja, ki nam bo v čast, ne pa v sramoto. Sloboda, zidana na pesek, na veter, nas prav nič ne mika, ker smo vajeni druge, boljše, ki je zidana na skalo, ki stoji terdno, neomajano, in je prestala skušnjo mnogo stoletji, to je kerščanska sloboda. „Tedaj, bratje! nismo otroci sužnje, ampak proste, za katero prostost nas je Kristus proste storil.“ Gal. 4, 31.

Rimljani so bili močan, naravnost silovit narod: vse daleč na okrog so podjarmili, vse pokončali. Zatreti so teli tudi kerščanstvo, zatreti, ko je bilo še v povojih, vzeti so teli in skušali vso prostost kerščanskemu imenu, pa ni se jim posrečilo; le unanjo prostost so mu vgrabili in še to le za nekaj časa. Notranja prostost pa, prostost duha, ta se je tem bolj vterjevala, tem bolj širila, čim hujše je bilo preganjanje. Prepevaje so hiteli prvi kristijani v smert, odločno so odgovarjali na zvita vprašanja sodnikov in niso se bali nikoger. Koga naj se tudi boji, kedor se ne boji smerti? Kaker je stal nekedaj Kristus pred Pilatom, poln skromnosti sicer in ponižnosti, pa tudi poln nevstrašenosti, tako so stali za njim še mnogi, mnogi, ki so mu sledili: ponižno ali neustrašeno so odgovarjali po zgledu svojega mojstra morivcem in preganjavcem svojim; ko prosti, ko slobodni so govorili, če tudi vklenjeni v močne verige, prosti in slobodni vse drugače kaker tisti, ki so jih sodili in preganjali in morili.

Kaka prostost je namreč to, če smeš nedolžnega obsoditi v smert, mejtem ko si sam zapadel večni smerti, smerti, ki je sad greha in sužnosti satanove?!

In prišla je smert nad tiste, ki so morili kristjane, prišla je in vse kruto pomorila. Ne dolgo potem je moral vladar tega nekedaj tako mogočnega ljudstva, cesar Julijan, ki je imenovan Odpadnik, zaklicati: „Zmagal si, Galilejec!“

Neketeri taje, da bi bil Julijan tako zaklical, pa, če tudi ni, v resnici je vender le zmagal Galilejec, ki je Kristus, naš

Gospod. Duh njegov se je vedno bolj širil po vesoljnem svetu, ne sicer prost sovražnikov, pač pa prost po svojem bivstvu, prost po svojem izviru in začetku.

Mej sovražniki in preganjavci duha Kristusovega, so brez dvojbe tudi tisti, ki razširjajo „Svobodno Misel“ mej nami, zakaj to ni sloboda kerščanska, kar ti ljudje hočejo, ampak sloboda od kerščanstva, katerega se hočejo otresti sami in ga vzeti tudi drugim.

Iz tega namena pošiljajo mej ljudi časnik, v katerem ne le spodkopujejo vgled duhovnikov, temuč tudi vero in nauk Kristusov naravnost napadajo. „Mi smo zaverгли vero svojih očetov“, tako se je očitno govorilo v Ljubljani dne 7. septembra leta 1908. Žalosten dan je bil to, ki bi ga morali še bolj obžalovati, kaker pa dan 20. septembra. Ne majhine, černo obrobļene marke naj bi nas spominjale na to, cela Ljubljana naj bi se oblekla v černo v žalosten spomin tistega dne, ko se je moglo v nekedaj tako katoliškem mestu očitno povedati: „Mi smo zaverгли vero svojih očetov“, in to povedati brez kazni. Pa kedo more reči, da Bog ne bo kaznoval tega, kar si ljudje ne upajo ali nočejo kaznovati?!

„Mi smo zaverгли vero svojih očetov“ — kedo? ali samo neketeri, ali pa je morebiti mnogo takih?

„Naši očetje so grešili, in ni jih več; mi pa njih pregrehe nosimo“ (Žal. p. Jer. 5, 7,) tako so tožili Izraeljci, in ne samo tožili, ampak tudi čutili so. Kaj pa bo z nami? Naši očetje so nam zapustili pravo vero v trojedinega Boga, mi pa smo jo zaverгли! Kedo nas bo otel, kedo nas obvaroval pred kaznijo?

Sicer je nismo zaverгли še sploh; kaj takega se ne more na enkrat zgoditi. Vere, ki smo jo podedovali po naših očetih, ki nam je prešla v meso in kri, te vere se ne moremo kar v trenutku otresti. Ali pozabiti ne smemo, da strup, naj si že dela hitro ali počasi, nazadnje vender le vmori človeka. Tako bi vtegnilo tudi razširjanje takih pogubnih nauk napraviti strašno škodo mej našim narodom, preden se bomo tega prav zavedeli.

„O da bi bili odločeni, kateri vas motijo“ (Gal. 5, 12.), tako si želimo sè sv. Pavlom v korist vam, ki to berete in v korist vsemu našemu narodu. O da bi zapustili naše kraje in šli tja, od koder so prišli, vsi, ki sejejo seme pogube! „Vi namreč, bratje! ste v prostost poklicani“ te besede sv. Pavla

imejte vedno pred očmi in nič menj druge: „Stanovitni bodite in ne pustite se vpreči spet v jarem sužnosti“. (Gal. 5, 13. 1.)

Prostost vam obetajo, pa v sužnost vas bodo speljali; srečo vam ponujajo, in Boga, ki je vir vse sreče, vam hočejo vzeti.

Lepa prostost: za nekaj let tu na zemlji pozabiti na Boga, ako je to sploh mogoče, otresti se vsake misli nanj, ki nas je vstvaril, odrešil in posvetil, in na njegovo mesto postaviti samega sebe, oropanega božje milosti in sploh vsega, kar je z Bogom v zvezi.

Kakšen pa je človek brez Boga? Zmes strasti in slabega poželenja! Zares prekrasen oljtar! v tronu stoji ponosno podoba človeška, razglodana od nizkih strasti in od greha vničena, Odgernite plašč, ki jo pokriva, odtergajte kožo z nje, kaj vidite? Smert! in nič drugega ko smert! In to naj bo naš Bog? Ne! nikedar! Temu mi ne bomo zažigali kadila, prepustimo ga tistim, ki so zaverгли njega, ki je bil Bog naših očetov in je tudi naš Bog in vsaj za zdaj še tudi Bog našega naroda.

Kedor pa si hoče izbrati samega sebe za svojega boga, ta ima to prostost, da je suženj svojih strasti, katerim se brez Boga in njegove milosti seveda ne more ustaviti. Žal, da so tudi mej nami taki! In ljudje „slobodne misli“, da bi odvernili pozornost od svojih zmot, kaj radi pozabijo na neomejeno prostost, ki jo vsem brez izjeme obetajo, pa na vsa usta vpijejo, kaj pa ta in ta!? ali veste, kaj je storil?

Mi pa vemo, da z osebami resnica nima nič opraviti. Naj pade eden ali drugi Bogu posvečenega stanu, vender vedno veljajo in bodo veljale na vse večne čase besede sv. Pisma: „Gospodova resnica ostane vekomaj.“. Ps. 116, 2,

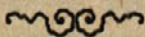
S tem ne mislimo opravičevati padlih, le braniti hočemo resnico od Boga razodeto.

Spominjamo pa vse, ki so in hočejo biti na strani Gospodovi, besed sv. Petra, prvega namestnika Kristusovega na zemlji: „To je volja božja, da z dobrimi deli usta zamašite nes-pametnim in nevednim ljudem; kaker prosti, in ne kaker bi prostost imeli v zagrinjalo hudobije, ampak kaker hlapci božji“. I, Petr. 2, 15. 16.

Dandanašnji je še zlasti potrebno, da sveti naša luč pred ljudmi, ko sovražniki od vseh strani preže na nas in skerbno

pazijo, kje bi našli kak utrinek v tej luči; če nič ne najdejo, tedaj pa celo nedolžnost v hudobijo prevračajo. „Izmišljujejo in govore krivico, hudobijo govore v svoji visokosti“. Ps. 72, 8. Taki, ki se upajo zaničljivo govoriti celo o Bogu, bodo tem hujše delali z nami, zakaj za proste se imajo od vseh postav. O njih veljajo besede svetega pisma: „Svoja usta devajo v nebesa, in njih jezik hodi po zemlji“ (Ps. 72, 9.), to se pravi: nad vsem, kar je v nebesih in na zemlji, svoj jezik brusijo. Na svoje grehe pa seveda ne mislijo, ker so sami svoj bog; pa oni Bog, ki je v nebesih, ne bo na nje pozabil: „Kaker sanje njih, ki se prebujajo, Gospod boš v nič del njih podoba v svojem mestu“. Ps. 72, 20.

Nam, pa, ljubi Gospod in Bog naš, podeli svojega sv. Duha, da bomo živeli vekomaj v resnični in pravi prostosti tvojih izvoljenih.



Ivanka Sinjska,

dalmatinska tretjerednica.

P. M. S. *)

I.

Spreobrnjenje.

To je bilo meseca septembra leta 1865. Ne spominjam se ravno ob katerih shodnih dnevih; ali shod je bil. Po vsi priliki je bil tistega leta v vsaki škofiji odločen čas za izredni svetoletni odpustek za mesec dni. Pri tej priložnosti sem bil v Sinju **), kamer sem navadno dohajal vsako leto o večih šolskih počitnicah,, ter sem po mogočnosti pomagal spovedovati.

Neko dekle nižjega stanu, služabnica, se je spovedala ob tistem času ne vem pri katerem spovedniku; ali sè spovedjo

*) V svoji knjižici o sv. čistosti, iz katere smo prinesli v prejšnjem tečaju prvi in glavni del, je objavil učeni daljmatinski frančiškan Dr. Ivan Marković prav mično življenje neke njemu dobro znane tretjerednice. Upamo, da bo vstreženo tudi našim bravcem in bravkam, ako ga priobčimo v našem slovenskem jeziku.

**) Sinj, mestece v srednji Dalmaciji v gorski okrajini, ima znameniten frančiškanski samostan »provincije sv. Odkupitelja«.

ni bila zadovoljna; ne vem, kaj jo je trápilo. Pa ker je v naši človeški naravi, da ne moremo vsakemu skriti, kar nas zelo v srecu tišči, in da najdemo v razodevenju zanesljivi osebi vedno kaj olajšanja, ni mogla tudi ona, da ne razodene svojega nemira neki svoji družici. Ta ji tedaj svetuje, naj gre iznova k spovedi in ravno k meni, komer se je tudi ona spovedala. Dekle sklene, da tudi tako stori, in zdelo se ji je, da bo našla mir. Do tedaj me ni poznala, niti me je kedaj videla ali slišala o meni.

Neko jutro, ko sem odmaševal in sem hotel sesti v spovednico, pristopi k meni s prošnjo, da bi jo spovedal. Odgovorim ji hladno, da naj počaka, dokler pride na versto. Čakala je nekoliko časa, ali ker je bilo pred njo pri spovednici mnogo ljudi, je morala oditi nespovedana domov. Drugi dan ob istem času se je vernila zopet z isto prošnjo. Dobivši enak odgovor kaker prejšnji dan, prosi, ako je le mogoče, da naj ji odredim čas za popoldne, ker služi v tuji hiši in ne more dolgo čakati. Odgovorim ji, da naj se na to ne zanaša, ker jaz spovedujem samo pred poldne. Ko je videla, da je nečejo drugi pustiti naprej, verne se žalostna domov.

Tistega dne sem imel mimo svoje navade, spovedati dve ženski osebi, rekel sem jima, da naj pridejo ob treh popoldne v cerkev. Iz nekega vzroka sem bil tisti dan z doma. Ob treh popoldne, ko se vernem v samostan, najdem pred vrati — ker sakristani niso bili še odperli cerkve — oni dve osebi in ž njima tudi imenovano dekle. Gospodarji so jo poslali po nekem poslu z doma in ona opazi tisti osebi, da gredo v cerkev ter jih vpraša, če gredo k spovedi in h komu. Tedaj se verne hitro domov, da poprosi gospodarje, naj jo pustijo k spovedi. Gospodinja je bila zelo dobra in pobožna, pa vender ji reče: „Saj si bila on dan pri spovedi“. Nato pa reče gospodar, ki je bil sicer bolj oduren in čuden mož: „Treba jo pustiti, kedo zna kakšno potrebo more čutiti v svoji vesti.“ — Sedaj se nisem mogel več braniti. Dam odpreti cerkev in rečem vsem trem, da naj se gredo priporočiti Jezusu in jaz da pridem za četrť ure. Spovedal sem vse tri v spovednici pri aljarju Matere Božje.

Dokler sem dekle spovedoval — Bog mi je priča, da ne lažem — slišal sem, kar se mi nikedar ne prej ne poznej v življenju ni dogodilo, slišal sem — pravim — v sebi nekak neiz-

rekljiv tajinstven glas — prav jasno izgovorjene besede — ki mi je govoril, de bo oseba, ketera pred mano kleči, Jezusova, in da ga bo ljubila s čisto ljubeznijo; opominjal me je, da naj na to spoved posebno pazim.

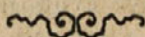
Dekle je bilo do tedaj do skrajne mere zaljubljeno v nekega poštenega mladeniča in on v njo. V kratkem sta se imela poročiti. Ali ko se je vzdignila od spovednice, je bila že nova stvar. Vso svojo ljubezen je prenesla na Jezusa in o možitvi ni hotela več nič vedeti.

Ne da se opisati ženinova žalost. Prizadeval si je na tisoč načinov, da bi jo odvern timer od njenega sklepa in hrepenenja. Stanovitno se je trudil več mesecev, ali vsa sporočila, vse prošnje, vse rotenje in nagovarjanje, vse je bilo zastonj. Dekle je bila v svojem sklepu nepremična, kaker temeljni kamen, kaker skala, v katero butajo morski valovi. Premagala je vse in vsakega; tudi mater svojo, ki jo je prosila, da naj si to iz glave izbije, ter ji je pred oči postavljala hišno siromaštvo in neugodnosti, ki jo čakajo, ko ostari ali oboli in ko ne bo mogla več služiti. Spominjala jo je tudi na preganjanje, katero ne bo izostalo od njenih domačih, ko jim pade na ognjišče, in sramoto, ki jo čaka pred svetom, ako obsedi ali dekle ostane.

Ta čas, ko sem bil v Sinju, se je dekle večkrat povernila k meni na spoved. Nisem znal kedo in kaj je. Potem, ko sem jo že nekolikokrat spovedal, vgledam jo po naključju s prejšnjega kora nad velikim aljtarjem in opazim jo klečečo, kaker da je vsa v Boga zamaknjena — pred svetim zakramentom; in to je bilo pervikrat, da sem jo videl v lice. Zdelo se mi je, da vidim dušo, ki plamti od ljubezni do božjega zveličarja. Blizu nje je stala pred aljtarjem neka dobra in sveta gospa, ki jo je v Sinju vsakedo častil in spoštoval. Ta gospa je prišla drugi dan k meni po nekem opraviilu in spomnila me je na ono dekle. Tako sem izvedel, da se zove Ivka ali Ivanka Živalj. Ko mi gospa še nekaj reče, spominjam se, da sem ji tako odgovoril: „Ona se more omožiti in ostati dobra. Cerkev potrebuje dobrih mater.“

Ker je zdaj že vmerla, sem se odločil napisati o njej nekoliko črtic. To hočem storiti, koliker mi Bog da, da se morem spominjati; v mojem pripovedovanju ne bo nikakega olepšavanja, niti ene same besedice, ketera ne bi odgovarjala resnici.

V povesti te sirotice, ki je ni nihče na svetu popolnoma poznal, bodo gotovo druge dobre duše našle vsaj nekoliko tolažbe in pouka.



Organizacija III. reda skupščine svetotrojiške v Slovenskih goricah.

(Izpeljana v jubilejnem letu 1908.)

Mej tem, ko iz raznih krajev voditelji III. reda „Cvetju“ in drugim tretjeredniškim listom o gibanju III. reda, posebno o njegovi organizaciji poročajo, se tudi tretjeredniška skupščina, ki ima svoj sedež pri slavni božji poti pri sv. Trojici v Slov. gor., primerno organizira, oziroma je že organizirana. Seveda tako stroga organizacija, kakor jo vpeljujejo voditelji III. reda po mestih, tu na deželi ni lahko mogoča ter po mojem mnenji tudi ne primerna. Na deželi se mora voditelj III. reda glede organizacije zadovoljiti s tem, kar se mej priprostim, sè vsakdanjimi skerbmi preobloženim ljudstvom sploh da doseči. Poleg tega je pa skupščina sveto-trojiška zelo obširna, se razteza po mnogih župnijah, celó po ogerskih, ter šteje sedaj okoli 6317 živih udov; pokojnih ali izbranih udov do sedaj 1855.

Z primerno organizacijo svetotrojiške skupščine je pričel že o. Kajetan Kogej, voditelj III. reda pri sv. Trojici od 1. 1903—1906. Imena (kakeršna so imeli takrat, ko so bili sprejeti), bivališča (kjer so stanovali za časa sprejema) itd. ne še pokojnih ali izbranih udov dal je iz glavnega zapisnika prepisati na primerno velike listke. Imena udov je potem v abecednem redu po posameznih župnijah, kjer so udje za časa sprejema bivali, razverstil. Glede imen ženskih, ki so se po sprejemu omožile, ter bivališč, katera je v teku časa več udov spremenilo, tak listni imenik res ni popoln, vendar pa je za deželo dovolj pripraven spoznati ter v bodoče varovati razpregled udov posameznih župnij, oziroma cele skupščine. Imena novih udov se od takrat vlagajo v abecednem redu mej listke dotične župnije, kjer je ud doma, imena pokojnih ali izbranih pa se izvelečejo. Kadar grem na vizitacijo ali drugače h kakemu, sosednemu gospodu, kjer so tretjeredniki svetotrojiške skupščine

vzamem listni imenik dotične župnije seboj ter prosim gospoda, da pregleda z menoj imenik ter me opozori, katere tretjerednice so morda radi možitve svoje ime spremenile, kateri udje so morda svoje bivališče zamenjali. Na tak način spopolnjujem in varujem razpregled udov posameznih župnij oziroma cele skupščine.

Z ozirom na organizacijo III. reda skupščine sveto-trojiške razločujem tri verste župnij oziroma redovnih občin:

a) Sv. Trojica s strogo obmejnimi župami: Sv. Lenart v Sl. gor., Sv. Ana, Sv. Benedikt, Sv. Anton, Sv. Andraž, Sv. Boljfanek v Sl. gor., in Sv. Rupert. Te župnije delajo tako imenovano materino redovno občino. Udje teh župnij stoje neposredno pod voditeljem III. reda pri Sv. Trojici ter so posebni skerbi tega voditelja izročeni. Ta naj pazi, da se v strogo obmejnih župnijah Sv. Trojice ne ustanovi redovna občina s podrejenim voditeljem. Udje teh župnij so bolj ko udje oddaljenih župnij brez podrejenega voditelja dolžni hoditi k mesečnim shodom k Sv. Trojici. Skupaj šteje Sv. Trojica z obmejnimi župnijami udov 2101; posamezne po versti: 521, 184, 250, 335, 215, 143, 207, 246.

b) Oddaljene župnije brez podrejenega voditelja: Negova z 114, Kapela z 130, Sv. Jurij ob Ščavnici z 397, Sv. Križ pri Ljutomeru z 109, Mala nedelja z 138, Sv. Urban pri Ptujju z 279, Prelatinci na Ogr. z 124, Bogočina na Ogr. z 65, Sobota na Ogr. z 75, Tišina na Ogr. z 55 in Štrigova na Ogr. z 59, skupaj 1445 udi. Voditelj pri Sv. Trojici naj skerbi, da dobijo te župnije po možnosti podrejene voditelje; dokler teh ne dobe, so pod neposrednim vodstvom njegovim, ki jih naj po možnosti vsako leto obiše.

c) Oddaljene župnije z podrejenim voditeljem: Sv. Peter pri Radgoni z 363, Sv. Tomaž pri Ormožu z 457, Vurberg z 102, Sv. Lenart pri Veliki Nedelji z 359, Polenšak z 199, Sv. Boljfanek na Kogu z 113, Sv. Lovrenc v Sl. gor. z 383 in Sv. Jurij v Slov. gor. 359, skupaj 2335 udi. Te župnije imajo svoje voditelje navadno v osebi g. župnika. Pod voditeljem pri Sv. Trojici so le posredno; ker ima dolžnost vsako leto vsaj enkrat obiskati ter z ondotnim voditeljem v prospeh III. reda v dotični župniji potrebno vkreniti.

Za nadzorstvo ter potrebno upravo III. reda je nastavljeno v vsaki imenovanih župnij primerno število najbolj sposobnih

udov obojega spola, ki se imenujejo odborniki = „pomočniki in svetovavci“ voditelja III. reda pri Sv. Trojici ozir. podrejenega voditelja v dotični župniji. V župnijah brez voditelja III. reda je za prvega takega odbornika naprošen dotični gospod župnik, če tudi morda ni tretjerednik.

Vsi odborniki posameznih župnij, podrejeni voditelji z voditeljem pri Sv. Trojici tvorijo splošni zbor cele skupščine sveto-trojiške, ki naj bi po možnosti ob priliki kake tretjeredniške slavnosti enkrat na leto v blagor cele skupščine zboroval pri Sv. Trojici. Za upravo denarnega zavoda ter nujnih vsakdanjih potreb je imenovan iz nekaterih odbornikov pod a) navedenih župnij ožji zbor z voditeljem pri Sv. Trojici na čelu; ta zboruje večkrat na leto.

Za izpeljavo organizacije strogo po vodilu se mi pri Sv. Trojici še ne zdi primeren čas; zato o kakem predstojniku, njegovem namestniku itd. nikjer ni govorjenja. Mesto predstojnika cele skupščine kaker tudi župnij brez podrejenega voditelja obderži še za prihodnja tri leta voditelj pri Sv. Trojici sam. Ravno tako obderži voditelj pri Sv. Trojici tudi službo učitelja novincev ter knjižničarja. Druge službe so porazdeljene po možnosti mej odbornike ožjega zbora. Službo blagajničarja opravlja samostanski blagajničar; za pregledovavca računov sta nastavljena dva tretjerednika iz ožjega zbora.

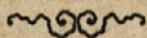
Poleg udov, ki se nahajajo po navedenih župnijah, šteje skupščina sveto-trojiška tudi še 436 zasebnih udov; ti bivajo ali po župnijah, kjer premalo število ali druge neugodne okoliščine še ne pripustijo ustanovitve redovne občine z odborom, ali po župnijah, kjer ima kaka druga skupščina n. pr. Marihorska svoje redovne podružnice. Skupno prebivajo ti zasebni udje v 50 župnijah, avstrijskih in ogerskih: V Ljutomeru 72, v mestu Radgoni 35, v Gornji Lendvi na Ogr. 32, pri Sv. Barbari pri Vurbergu 28, v Apačah (Sek. šk.) 25, v Črenšovcih na Ogr. 24, pri Sv. Marjeti niže Ptuja 24, pri Veliki Nedelji 20, pri Sv. Sebastijanu na Ogr. 17, pri Sv. Miklavžu pri Ormožu 16 itd.

Udje skupščine sveto-trojiške uživajo sledeče posebne dobrete: 1. ako so ubogi in vredni imajo pravico do podpore iz skupne blagajne; 2) za žive tretjerednike se opravi vsak mesec na dan shoda pozna peta sv. maša z blagoslovom v romarski cerkvi pri sv. Trojici; dan po shodu je ravno tam peta maša za pok. tretjerednike; troški se poravnajo iz skupne bla-

gajne; 3) dobijo na posodo knjige iz tretjeredniške knjižnice pri Sv. Trojici.

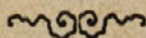
Sv. Trojica v Slov. gor. 10. XII. 1908.

P. Simon Čurin, t. č. voditelj III. reda.



Papežev jubilej tretjeredne skupščine svetotrojiške.

Akoravno se je pri Sv. Trojici v Slov. goricah, kaker so naročili mil. knezoškof lavantinski, že 20. oktobra slovesno obhaja, papežev mašniški jubilej, ki se ga je vdeležilo veliko število tretjerednikov od blizu in daleč, so obhajali vender na dan sv. Elizabete (19. nov. 1908) svetotrojiški tretjeredniki tudi še sami za se ta jubilej svojega najimenitnejšega sobrata sv. očeta Pija X. Ob 6. uri je bila levitirana sv. maša za blager jubilanta in mej mašo skupno sv. obhajilo tudi za sv. očeta. Po maši so tretjeredniki ponovili redovno obljubo ter prejeli vesoljno odvezo. Vdeležba je bila eбилna od blizu in daleč.

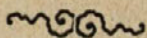


Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo: č. p. Nazarij Schönewetter, mašnik 1. reda sv. Frančiška, † 26. dec. 1908 v Mariboru; fr. Celestin Bogme, klerik 1. reda sv. Frančiška, † v Novem mestu 2. dec. 1908; sestra Mr. Pija (roj. Ana Gabrovec) šolska sestra III. reda, † v Mariboru 14. dec. 1908; rajni udje 3. reda skupščine brežiške: Marija Pirnat in Ana Klobučar iz Brežic, Marija Žlahta od Sv. Vida, Jakob Pianezki iz Cerkelj, Marija Štraser in Barbara Podvinski iz Kapel, Marija Učenšek iz Artič, Martin Komučar iz Čateža, Ana Planinec (usmiljenka), Marija Godlar in Marija Moškon iz Zdol; biljanske: Katarina (Marija) Jerman iz Biljane; sveto-trojiške: od Sv. Trojice: Poš Neža, Horvat Marija, od Sv. Lenarta: Rola Marija, od Sv. Benedikta: Gamboš Terezija, Ježovnik Marija, Ferenc Ana, od Sv. Antona: Šalamun Janez, Borko Terezija, od Sv. Andreža: Horvat Marija, od Sv. Boljanka v Slov. gor.: Živko Janez, Pukšič Ivana, od Sv. Ruperta: Kocpek Jožef, od

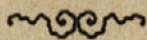
Kapele; Ravter Apolonija, od Male Nedelje: Marinic Marija, Bolkovič Jera, od Sv. Urbana: Beleb Katarina, Zelenko Ana, Painhart Matija, od Sv. Petra pri Radgoni: Kocpek Uršula, iz Vurberga: Kurboš Elizabeta, iz Polenšaka: Bezjak Terezija, Lajh Jožef, od Sv. Boljfanka na Kogu: Mlinarič Marija; svetogorske: Marija (Elizabeta) Brezovšček † 25. okt. v Čepovanu, Katarina (Marija) Gadnik † 29. nov. v Gergarju; novomeške: Franc Dular † 20. nov. v 74. letu svoje starosti.

Dalje se priporočajo v pobožno molitev: neki tretjerednik iz Spodnje Šiške za božjo pomoč v velikih dušnih zadregah in bolečinah; neka žena od Nove Štifte priporoča svoje stariše za zdravje, za srečno zadnjo uro, za pravi mir mej domačimi in še neke druge dobre namene; neka tretjerednica, da bi mogla v dobrem napredovati, za zbranoost pri molitvi in srečno zadnjo uro.



Zahvalo za vslišano molitev

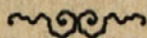
naznanjajo: Jožef Čede, župnik, Studenice, Štajersko, sv. Jožefu in sv. Antonu P. za priprošnjo v neki veliki potrebi, ki je bil v njej gotovo vslišan; M. W. iz župnije Žaljne prebl. D. Mariji in sv. Antonu Padovanskemu za ozdravljenje bolne noge; R. J. iz S. presv. Sercu Jezusovemu in brezmadežnemu Sercu Marijinemu, sv. Jožefu in sv. Antonu za rešitev nekega živinčeta v veliki nevarnosti; neka žena od Nove Štifte za zdravje pri hiši in srečo pri živini, tudi za vse pridelke tega leta in blagoslov božji; M. L. od Sv. Trojice v Slov. goricah kliče vsem častivcem sv. Antona Padovanskega: „Ako ste v stiski, zatecite se k sv. Antonu, on vam bo izprosil rešenje, kaker je izprosil meni oproščenje od velikega križa“.



Za kitajski misijon

se je poslalo P. Baptisti: 2 celi mašni obleki, 1 koretelj, 1 plašček za ciborij, 2 burzi, 1 aljturni pert, 3 antipendije, nekaj večih podob Jezusovega in Marijinega serca in svetnikov. Plačalo se bo z darovi v ta namen poslanimi. Že so darovali v ta namen neimenovani iz Novega mesta 52 K, iz Šentruperta po Angeli Rogelj 12 K, iz Tersta 36 K. Bog poverni vsem stoterno!

Iz zapuščine rajne tretjerednice Frančiške Marije Pirnat v Brežicah smo prejeli 50 K in sicer 20 kron za svete misijone, 20 kron za varihe sv. božjega groba in 10 kron za go-bavce; vse se o prvi priliki razpošlje na svoja mesta. Bog poverni!



Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1909.

Mesec januarij.

- | | |
|--|--|
| <p>1. petek: Novo leto P. O.
 2. sobota: Osmina sv. Štefana, m.</p> <hr/> <p>3. nedelja: Osmina sv. Janeza, ap.
 4. ponedeljek: Osmina nedolžnih o-trok.
 5. torek: Vigilija razglasenja Go-spodovega; sv. Telesfor, m.
 6. sreda: Razglasenje Gospo-dovo P. O.
 7. četrtek: 2. dan mej osmino raz-glaš. Gosp.
 8. petek: 3. dan mej osmino raz-glaš. Gosp.
 9. sobota: 4. dan mej osmino raz-glaš. Gosp.</p> <hr/> <p>10. nedelja, 1. po razglaš. Gosp., zv. Egidij, sp. 1. r.
 11. ponedeljek: 5. dan mej osmino razglaš. Gosp., sv. Higin, p. m.
 12. torek: 6. dan mej osmino raz-glaš. Gosp.
 13. sreda: Osmina razglaš. Gosp.
 14. četrtek: Presv. ime Jezus; sv. Feliks, m. P. O.
 15. petek: sv. Pavel, pušč.
 16. sobota; sv. Bernard in tov., m. 1. r. P. O.</p> | <p>17. nedelja, 2. po razglaš. Gosp.: sv. Anton op.; v Avstriji. P. O.
 18. ponedeljek: sv. Petra stol v Rimu, sv. Priska, d. m.
 19. torek: sv. Kanut m., sv. Marij in tov. m.
 20. sreda: sv. Fabijan in Sebastijan m.
 21. četrtek: sv. Aneža, d. m.
 22. petek: sv. Vincencij in Anasta-zij, m.
 23. sobota: Zaroka bl. dev. Marije, sv. Emerencijana, d. m.</p> <hr/> <p>24. nedelja, 3. po razglaš. Gosp.: sveta Družina, sv. Timotej, šk. m.
 25. ponedeljek: Spreobrnjenje svet. Pavla.
 26. torek: sv. Polikarp, šk. m.
 27. sreda: sv. Janez Krizostom, šk. c. u.
 28. četrtek: Zv. Matej, šk. sp. 1. r.
 29. petek: sv. Frančišek Salezij, šk. c. u.
 30. sobota: sv. Hljacinta, d. 3. r. P. O.</p> <hr/> <p>31. nedelja, 4. po razglaš. Gosp.: zv. Ludovika, vd. 3. r. P. O.</p> |
|--|--|

P. O. pomeni popolnoma odpustek za vse v cerkvah 3 redov sv. Frančiška. P. O. " " samo za ude svetovnega 3. reda.

Vi principio éine ie verbo, e ie verbo éine pu Deo, e Deo éine ie verbo. Hie éine vi principio pu Deo. Omnei pe psie fiéionei e sine psie ne fiéione neci nfe, que fiéione. Vi psie éine vita e ie vita éine ie lúce di ioi hominei. E ie lúce vi iei tenebrai lúcene e iei tenebrai lé ne comprehendéionei. Fiéione uo homine, misso da Deo, quoje nómine éine Ióanne. Hio veniéione vi testimoníó, u testimoníó perhibéonue dé ie lúmine, uti omnoi crédéonuei pe lóo. Ne éine lio ie lúce, se u testimoníó perhibéonue dé ie lúmine. Éine ie lúce, ie vére, que illumináne omnió hominé veniéntó vi hfe mundó. Vi ie mundo éine e ie mundo pe psio fiéione e ie mundo ló ne cognóéione. Vi iei propriéi veniéione e ioi lóioi ló ne recipiéionei. Quo-
 quoti aute recipiéionei lóó, dáione lioi potestáte filioi di Deo fiéoni, a ioi crédétoi vi ié nominé lójé. Quoi nóni xi sanguinei, neque xi voluntáte di carne, neque xi voluntáte di viro, se xi Deo nascéio lei. E ie verbo carne fiéione e habitáione vi nóoi e vidéionoi ié glóriá lójé, glória quasi di únigenito da patre, pléno di grátia e véritáte.

Luc. 2, 1—21.

Fiéione aute vi iei diei lfei exiéione ue édicto da Caesare Augusto, u describélue universe ie orbe. Hie descripcióne prime, fiéione énto praeside di ie Syria Cyrino. E iéiane omnoi profitésu singuloi vi sóijéi civitátéi. Ascendéione aute e Ióséphe da ie Galilaea dé ie civitáte Nazarethte vi ié lúdaea vi ié civitáte di Davide, que vócale Bethlehemme, olequi éinie de ie domuo e familia di Davide, profitésu co Mariamme, ia désponsáta lio uxóre, énta praegnánta. Fiéione aute cu éineu ibi, impléiolei iei diei, u pariéonure. E pariéione ió filio sájó, ió primogenitó, e di pannoí ló involvéione e reclináione ló vi ue praesépio, olequi liou neéine loco vi ie diversório. — E pastórei éinei vi ie regiãoe lfede vigilántoi e custódiéntoi vigiliái di ie nocte supe ie grege sóije. Et ecce uo ángelo di io Domino stáione juxta lóoi e cláritáte di Deo circumfulgéione lóoi e timéioseí co timóre magne. E dicéione lioi io ángelo: Ne timésuai! ecce enim, evangelizáno vói ue gaudió magné, que éune a omnie ie populo: qui vóiju nascéolie hodií io salvátore, quó éne Christo Domino, vi ie civitáte di Davide. E hie vói ie signo: Inveniéuonai ue infánté di pannoí involúte e jacénté vi ue praesépio. E subitú fiéione co io ángelo ue multitudíne di militia coelestie di laudántoi Deo e dicéntoi: Glória vi altissimei a Deo e ni terra páce vi hominei di bone voluntáte. E fiéione, u discedéionei da lóoi vi ié coeló ioi ángeloi, ioi pastórei loquécianeí invíce: Transiéonuoí usque a Bethlehemme e vidéonuoí ié verbó hfe, ié fiéente, qué io Domino ostendéione nóiju. E veniéionei festináontoi e inveniéionei iá Mariammé e ió Ióséphé e ié infánté jacénté vi ie praesépio. Yidéontoi aute cognóéionei dé ie verbo ie dicte lóiju dé io puero hio. E omnoi ioi audiéontoi miráioseí dé iei dicéoltei da ioi pastórei a lóoi. Ia Maria autemi omniéi conserváiane iéi verbói híei

conferénta ř ě corde sáje. E revertéiosej ioi pastórej glórficántoi e laudántoi Deó vi omniei quéi audiéionei e vidéionei, sícu dicéiole a lóoi. E postiqua consummáiolei díei octi, u circucidéolire io puero, vócaiole ie nómine lóje Iésuo, que vócaíele da io angelo, priiqua concipiéolie vi ie útero.

Ad Complet. Antiph.

Alma di io Redemptóre mátre,	le nátúra, ió tájó sanctó
Qua manéna porta di ie coelo	Genitóre, virgine — e priu
Pervie e di ie marie stella,	E posteriu, di Gabriéle
Succurrénua — a ie cadente	Da ie óre ié „Avénua“ líe
Populo, cúrante di surgéni,	Súméenta, di ioi peccátórej
Táa, qua gignéina miránte	Miserésua! — 3)

Ů. Po ie partuo, Virgine, immaculáta permanéiona.

B. Di Deo genitrice, intercedénua pro nóoi!

Óránuoi!

Deo, quo pe ie fécunde virginitáte di beáta Maria íei praemiói di aeterne salúte a ie húmáne genere praeparáiona, tribuénua, quaerénoi, u lá pró nói intercedéni sentiénuoi, pe quía ió auctóre di ie víta meréenoj suscipiéni, ió Dominó nóijó Iénuó Christó, filió tójó. Améni.

Liu! 6)

Nóená ié terrá? íei citruoi líi flórénei,
Vi fronde nigránte aurántiei pómoi ardénei,
Ue lénie vento da coelo coerulee fláne,
Ie myrto quiéti e celsi ie lauruo stáne.

Nóená ié nú? Ó lú, ó lú
Cupiénti co to, ó majo dilecto, iénuro!

Nóená ié domó? columnai ié tectó fulciénei,
Splendéne ie sála, cubiculoi mítil niténei,
Marmoreei statuai stánei, ni máá spectánei,
„Qué táju, púpilla, faciéenei?“ interrogánei.

Nóená ié nú? Ó lú, ó lú
Cupiénti co to, ó majo patróno, iénuro!

Nóená ié monté e vi íei núbei ie sémitá léjé?
Ie múlo quaeréne ié víá vi nebula séjé,
Vi antroi dracóneei fétuoi líi habitánei,
Ruéne ie saxo, torrentei lé moxi inundánei.

Nóená ié nú? Ó lú, ó lú
Feréne di noi ie via; ó patre, iénuoi!

6) V lat. so to heksametri; evl. bi se morala deržati nekako romanske metrike; rime bi se dale rabiti le izjemoma.

6) Znani Goethejev „Mignon lied“: „Kennst du das Land, wo die Zitronen blühen“ itd.